

УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Л.О. Кустріч, к. е. н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Запропоновано інтегрований критерій ефективності використання ресурсного потенціалу. Встановлено необхідність формування системи управління витратами. Визначено важливість побудови стратегії управління ресурсним потенціалом, спрямованої на формування оптимальної та ефективної виробничої програми.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки прогресивні зміни в аграрному секторі визначаються, головним чином, темпом розвитку і нарощення потенціалу підприємств. Однією з найбільш важливих і актуальних проблем, з якими в даний час зустрічаються вітчизняні підприємства, є ефективне розміщення ресурсів з метою отримання найбільшого прибутку.

Аналіз останніх досліджень. Окремі аспекти формування і використання ресурсного потенціалу відображені в роботах як зарубіжних, так і вітчизняних вчених [1-6]. Проте питання стратегічного управління ресурсним потенціалом підприємства потребує більш достатнього висвітлення.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування наукових засад побудови такої стратегії управління ресурсним потенціалом на підприємстві, яка була б спрямована на формування оптимальної та ефективної виробничої програми.

Виклад основного матеріалу. Для досягнення запланованої мети ресурсний потенціал підприємства повинен представляти собою не просто набір окремих видів ресурсів, а єдину систему взаємозв'язаних оптимальних за кількістю та якістю ресурсних складових. Тому для формування такого ресурсного потенціалу необхідно ефективно управляти процесом його формування та реалізації.

Ефективність використання кожного виду ресурсів, через свої специфічні особливості, оцінюється за допомогою конкретної системи показників. Основними критеріями ефективності використання ресурсного потенціалу є зростання валової продукції і прибутку. Інтегрованим критерієм ефективності використання ресурсного потенціалу повинна виступати окупність витрат.

Стратегічне управління ресурсним потенціалом – це діяльність підприємства, спрямована на системне управління всіма компонентами ресурсного потенціалу з метою реалізації перспективних напрямів його розвитку та підвищення ефективності використання. Сучасний менеджмент вимагає формування нових систем управління ресурсами, що забезпечують регулювання рівня їх витрати для досягнення господарюючим суб'єктом певної мети.

Система управління витратами має вирішити завдання, яке полягає у виборі такого варіанту величини витрат, при якому, з одного боку, відбувається економія ресурсів, а з іншого – досягається запланований результат.

Будь-яке управління витратами повинне ґрунтуватися на розумінні причин їх походження. Високої результативності управління можна досягти лише при активному впровадженні нормативного методу планування і обліку витрат. Ефективне управління ресурсним потенціалом господарюючого суб'єкта в сучасних умовах повинно базуватися на зіставленні фактичних даних з обґрунтованими нормативами, оскільки зіставлення даних звітного періоду з даними попереднього періоду не може вважатися достатньою підставою для прийняття ефективних управлінських рішень. Інструментом їх прийняття має бути об'єктивна інформація. Останніми роками питання нормування ресурсів на підприємствах АПК через помітне послаблення інтересу до норм втратили свою актуальність і, природно, витіснилися з економічної роботи. Невідповідність нормативної бази умовам господарювання є одним з факторів, що перешкоджають утвердженню практики управління витратами. Тому одним з пріоритетних напрямів ефективного використання ресурсного потенціалу є формування нормативної бази, що полягає в коригуванні, розробці і систематизації нормативів. Нормативна база повинна формуватися індивідуально для кожного підприємства АПК з урахуванням конкретних виробничо-економічних умов його господарювання. Вона повинна включати нормативи оцінки величини елементів ресурсного потенціалу, раціонального формування за складом і структурою.

Впровадження інноваційних процесів в АПК вимагає відповідного професійно-кваліфікаційного рівня підготовки

працівників. Тому особливе значення слід приділяти використанню різних форм перенавчання і підвищення кваліфікації, зокрема проведення на базі кращих регіональних підприємств АПК науково-практичних конференцій і семінарів. Варто також більше уваги приділяти цілеспрямованому управлінню процесом формування ефективного кадрового потенціалу, який, зокрема, полягає в розробці соціально-економічної програми з метою залучення і утримання молодих перспективних спеціалістів.

Висновки. Створення системи стратегічного управління ресурсним потенціалом в аграрному секторі економіки дозволить підвищити конкурентоспроможність продукції вітчизняних товаровиробників, забезпечити максимізацію добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періоді.

Список використаних джерел

1. Самуельсон П. Економіка: Підручник / П. Самуельсон. – Л.: Світ, 1993. – 494 с.
2. Ревуцкий Л.Д. Потенциал и стоимость предприятия / Ревуцкий Л.Д. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 208 с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – [2-ге вид., допов. і переробл.] / Андрійчук В.Г. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
4. Гладій М.В. Використання виробничо-ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки України (питання теорії, методології і практики) / Гладій М.В. – Львів, 1998. – 195 с.
5. Відтворення та ефективне використання ресурсного потенціалу АПК (теоретичні і практичні аспекти) / [відп. редактор акад. УААН В.М. Трегобчук]. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2003. – 259 с.
6. Шиян В.Й. Ефективність виробничого потенціалу / Шиян В.Й. – К.: Т-во «Знання» УРСР, 1986. – 48 с. – (Серія ІХ «Економічний і соціальний розвиток села», №8).